

6 Ağustos

04:52

Haftalık, genel yazılar ve notlar halinde bir seri olsun bu da. Daha çok telefonda yazdıklarımı toplayım. Bilgisayardan uzakta yazdıklarımı.

İnsanlardan telefonda kitap bile yazıyormuş. Bunu 20 yıl önceki birine söylesem herhalde ne dediğimi anlamaz, açıklamak zorunda kalırım. *Telefondan kitap yazmak*. Birine dikte ederek mi mesela?

16:56

Hypergamy nedir bilir misiniz? Kadınların sosyal ve maddi olarak bulundukları konumdan daha iyi biriyle evlenmek isteyişleri oluyor. Ayda 5bin lira maaşı olan bir üniversite mezunu kadın, ayda 3bin lira maaşlı lise mezunu bir erkekle evlenmiyor mesela. Bu da çok doğal karşılanıyor, kimse bu konuda bir tuhaflık görmüyor. Beklenen, talep edilen bir şey bu.

Bunu ikrar eden de çok ve bu bana da tuhaf gelmiyor. Yine de evlilik konusunda konuşurken, sanki böyle bir durum hiç akıllarına gelmemiş, ilk defa duyuyorlarmış gibi yapan kadınlar var. Bir erkek olarak evlilik çevresindeki maddi kurallardan, beklentilerden ve bunların karşılanma beklentisinin *evde kalmaya* sebep olduğundan bahsettiğinizde, *aslında hiç öyle bir durum yok, kadınları beğenmiyor, sorumluluk almak istemiyorsunuz* diye giden bir diskur var. Bunun en terbiyesiz olanlarından birini geçen gün *muhafazakar erkekler homoseksüel evlilik yapsın bari* diyen birinden duydum.

İfadedeki arsızlık, bu kişinin ne kadar da *evlenilebilir* olduğunu zaten gösteriyor. Bu lafı utanmadan yazan birinin, erkeklerce pek de evlenilebilir görülmemesi normal. (Kim olduğunu da bilmiyorum açıkçası ama tipoloji bildiğim bir tipoloji.)

Hipergaminin tartışılacak bir tarafı yok, kadınların kendilerinden daha zayıf erkeklerle evlendiği bazı istisnalar bulabilirsiniz ama onların istisna olduğu *haber değeri* taşımasından belli. *Adam köpeği ısırıldı* durumu yani.

Genel olarak böyle bir durum varsa, bunun getirdiği de şu oluyor: Kadınların sosyal ve ekonomik imkanları arttıkça, evlilik kurma imkanları azalıyor. Kadın erkek ilişkilerine evlilik ekseninden bakıyorsanız, kızlarını okutmayan babalardaki feraseti takdir etmeniz gerekir.

8 Ağustos

00:20

Ne yapmak istiyorsun? Kendini hangi halden, hangi hale getirmek istiyorsun?

Kırmızı hapçılarda gördüğüm bir problem var: Oyun dedikleri bir defa telaffuz edilir hale geldiğinde, kadınlar da bunun için farklı önlemler geliştiriyorlar.

Bugün bir tweet'te, gitar çantasıyla gezen çekici bir erkeğe kadınların %32 oranında telefon verirken, çantasız olana %14, spor çantalı olana da %9 oranında böyle olduğunu söylüyordu. Bu istatistik ilginç, çünkü sanatın, spordan daha *çekici* olduğunu gösteriyor.

Şaşırdığımı söyleyemem. Çünkü ilişkinin sadece başlangıç aşamasına odaklanan ve kendilerini *alfa* diye tanıtan erkeklerin, dezavantajı kadınlara güven vermiyor olmaları. Kadın için güven *carnal* arzulardan daha zor kazanılan bir duygu ve *ben alfabım, ben seçerim* tavrı bunun için pek de uygun bir davranış yolu değil.

Kadınların bu konudaki bakışlarının itiraf ettiklerinden daha maddiyata dayandığını kabul ediyorum, hypergamy'nin de kritik bir öneme sahip olduğunu düşünüyorum ve yine de *oyun* dediklerinin gerçekten uzun vadeli ilişkilere yol açacağına inanmıyorum. Kadınla erkeği devamlı bir mücadele, *daha iyisine bakınma mücadelesinde* gören bir kafanın, uzun vadeli bir ilişki sürdürmesi zor görünüyor. Kadın senden *güçlüsüne* bakınıyor, sen de ondan güzeline bakınıyorsan, bir şekilde biriniz başarılı olacaktır.

Bu konu beni daha çok yeni ilişki biçimleri çerçevesinde ilgilendiriyor. Erkekler ne istiyor, kadınlar ne istiyor ve bunların ilişki biçimleri nasıl değişiyor. Kadınlar annelerini, erkekler babalarını dinlediği sürece muhtemelen yeni şartlara kimse uyum gösteremeyecek.

18:56

Meryemoğlu İsa Mesih bir Arap peygamberi olabilir mi? Nişanyan adının dönüşümlerini izah edemediğini söylemiş, belki birden fazla İsa var ve biz bunları tek isimle anıyoruz?

Meryem suresinin 65. ayetinde

(Allah) göklerin, yerin ve bu ikisi arasındakilerin Rabbidir. Şu hâlde, O'na ibadet et ve O'na ibadet etmede sabırlı ol. Hiç, O'nun adını taşıyan bir başkasını biliyor musun?

demiş. Bu ayette *onun adını taşımak* veya *onunla adaş olmak* ilahi bir işaret olarak görünüyor, Allah'ın adaşı olmadığına göre, onun kudretinin dengi de yoktur, gibi.

İsa Mesih için de benzer bir şey söylemek mümkün mü? İnsanların bildiği tek İsa varsa, tüm İsaların tek İsa olduğunu iddia edebilir miyiz?

19:03

Dün Mustafa Öztürk'ün Tarihselcilik Konuşmaları isimli serisinden dördüncüsünü gördüm.

Hanif aslında *dini sapık* (heretic) manasına gelen bir kelimedir ve *kurumsal dinin* karşısında bulunur diyor. *Atalar dinine* karşı çıkan kimseye denirmiş. Mesele *tek tanrı inancı* değil yani, haniflerin *dini otoriteye* isyan etmeleri ve dinen *başka yol* seçmeleri.

Mustafa Öztürk, gençlerin Deist, Ateist ve sair şekillerde dine karşı çıkmalarının yanında *hanifliğin* de bir yol olabileceğini söylüyor.

Günümüzde insanların dine sarılmasındaki temel sebebin *kesinlik ihtiyacı* olduğuna inanıyorum. İnsanların *apaçık bir şekilde* nasıl yaşanacağını bilmek istiyorlar, bu konudaki sorularını cevaplamaya çalışacaklarsa, müslüman olmanın, Ateist olmaktan önemli bir farkı yok. Her Allah'ın günü, *bugün hangi hocayı takip etsem* diye düşünecekseniz, bir süre sonra (bende olduğu gibi) artık *bu işlerden* yoruluyorsunuz.

Ana akım olmanın önemli pratik faydaları var, diyelim sizin hanifler her gün belirli saatlerde namaz kılmaya başladı, farz orucu da Nisan ayına sabitledi... Ama bunların uygulanması *sıradan* insan için şimdiki uygulamalardan daha zor olacaktır. Bir yerden sonra da *heretic* ana akım olmaya çalışır ve benzer bir süreç tekrar edilir. Dinin en önemli amacı insanlara *hakikati* öğretmek olsaydı, biz de *haniflik* yoluyla onların bunu bulacağını iddia edebilirdik ama ne insanların derdi hakikat, ne de dinin en önemli vazifesi bu.

Dini meselede konu büyük ölçüde *ben nasıl yaşamalıyım?* konusu. Hakikat bunun için bir söylem oluşturuyor, tabii insanlar *yaratılış amaçlarına* uygun yaşamak istiyor ama kendilerine anlatılan yaratılış amacına da inanmaları gerek bunun için.